

הטבח בנהריים

בשנת תשנ"ז, למשרד החינוך לא הייתה הנחיה ברורה באשר לכניסת תלמידים לאי השלום, לא שללו אך גם לא ניתנו אישורים ביטחוניים לטיולים. קצין הביטחון של החברה להגנת הטבע הנחה את הכפופים אליו שלא לקיים טיולים עם תלמידי בתי ספר בנהריים. ולמרות זאת פרסומים שונים של אישים במשרד ושל גופים הקשורים אליו עודדו ביקור באתר. על פי רישומי משטרת ישראל, שהייתה אחראית על מעבר הגבול, בשנה זו ביקרו שם כ-100,000 ישראלים, ובהם עשרות אלפי תלמידים. הפיגוע אירע בחודש אדר תוך כדי טיול שנתי. אל התלמידות נלוו שני מורים (שהיו גם מאבטחי הטיול) ושתי מורות, וכן מדריך. במעבר הגבול הפקידו המורים את נשקיהם, שכן אסור היה לישראלים להיכנס חמושים אל השטח הירדני. לאחר בדיקה אישור הירדנים את כניסת האוטובוס לשטח אי השלום. מול הרחבה בה עמדו הילדות, עמד מגדל שמירה, שהיה מאויש בחיילים ירדניים. בנוסף לתלמידות היו במקום גם זוג מטיילים ישראלים נוסף, ומדריך שליווה אותם.

עם תחילת ההסבר מהמדריך נשמע צרור יריות, שנורה על ידי אחד החיילים הירדניים. החייל ירה במשך דקות ארוכות על התלמידות, עד שהירי הופסק, כנראה בשל תקלה בנשק. לדברי התלמידות והצוות, שאר החיילים הירדניים לא ניסו להפסיק את הירי ואף היו אדישים למתרחש. המורים ניסו להוריד את הבנות מן הגבעה שבה הייתה התצפית, העלו את כל התלמידות שלא נפגעו לאוטובוס, ועמן העלו גם שתי פצועות וכן את זוג הישראלים שהיה במקום. בגבעה נשארו התלמידות שנהרגו וכמה פצועות נוספות. האוטובוס נסע ויצא משטח אי השלום, ובמקביל השתלטו חיילים ירדניים על אזור התצפית, ומנעו גישה לתלמידות שנותרו בו. כוחות חילוץ והצלה ישראליים שביקשו להיכנס למקום הטבח עוכבו במעבר הגבול על ידי הירדנים, ורק לאחר כ-40 דקות הורשו להיכנס. בזמן זה פינו הכוחות הירדניים את ההרוגות ואת אחת המורות שנפצעה לעיירה הקרובה. לפי עדויות שונות, מאות ירדנים הגיעו לבית החולים וביקשו לתרום דם עבור הפצועות. בתיאום עם השלטונות הירדניים פינו מסוקים של צה"ל את ההרוגות ואת הפצועה מירדן. בפיגוע נרצחו, כאמור, 7 תלמידות: נטלי אלקלעי, שירי בדאייב, נירית כהן, קרן כהן, יעלה מאירי, עדי מלכה וסיון פתיחי. בנוסף, נפצעו בפיגוע ארבע תלמידות נוספות ומורה אחת.

"הייתי בטוחה שזהו. הסתיים. היה לי חשוב לבדוק מה קורה עם התלמידות שלי. העזתי להרים את הראש. ראיתי אותו מולי, במרחק קצר, הוא ירד עד למדרון, נאבק במעצור הנשק, השנאה היוקדת בעיניים, מזה לבד אפשר למות. אבל אני רציתי לחיות"

השקעתי את חיי בנוער בסיכון, זה לא היה קל בכלל".

ומאז ועד היום את עדיין בתפקיד של שומרת הגחלת?
"זה תפקיד של חובה עם המון זכות. עבדתי יותר ויותר עם נוער בסיכון. הם נמשכו אלי. הרעפתי עליהם כמה שרק יכולתי. ההווי ממרוקו ליווה אותי גם בתפקיד הזה. ערכתי לדוגמה ליל הסדר, ממש עם כל המנהגים, המאכלים. כשהייתי במרוקו לביקור קניתי גלביות. הכל בחוויה. עם העונג שיש בקיום המצוות".

כי נר מצוה ותורה אור
רוזה מודה על הכל להשי"ת שממנו הכל, ונימת העשייה והסיפוק שנשמעת היטב.

אז הארת לנוער, ולא התייאשת להאיר גם למשפחה שלך. איך את עושה את זה?

"אני אף פעם לא כופה כלום על אף אחד. אני מציעה להם בחום, באהבה, באור, לבוא להכיר את היהדות. מסבירה להם. את המשמעות של כל דבר. דואגת להווי שימשוך אותם אלינו. ועובדה, הם נמשכים, מגיעים. והמשפחה המורחבת גם. עם הילדים והנכדים. הם צמאים לשמוע, להכיר קצת יותר. בחול המועד סוכות הם עולים כולם לרגל אלינו בביתר ומרגישים את אוירת החג ואת המצוות שקשורות בו. שנה אחת שכנעתי את אחותי לבוא לראות מה זה פורים אצלנו. רק להציץ. הציצה ונפגעה. נשארה לסעודה. לראות את השיכורים שלנו בפורים, זה לא לראות שיכורים בשעת לילה מאוחרת ברחוב חשוך. לראות את השמחה האמתית שלנו, שאין בשום שכונה שהיא. וזה מה שמחבר אותם - השמחה, האור והאהבה.

הדברים האלה קיימים אצלנו במהות הכי מחוברת ואמתית שרק יכולה להיות. אין זיופים ביהדות. וכל נשמה יהודית תרגיש את זה.

גיסי והבן שלו היו אצלנו בשמחת תורה. הבן שלי לקח אותם לבתי כנסת, לראות את השמחה, את ההקפות. הם נכנסו לבית כנסת, לא של העדה שלנו. בית כנסת ליטאי, לא מוכר בביתר. הבן שלי עם שני

אתר ההנצחה לנרצחות